

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 25. lokakuuta 2021
(OR. en)

12524/21

Toimielinten välinen asia:
2021/0317 (NLE)

ECOFIN 940
CADREFIN 431
UEM 293
FIN 735

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS Suomen elpymis- ja
palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS,

annettu ...päivänä ...kuuta ...,

Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta 12 päivänä helmikuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241¹ ja erityisesti sen 20 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

¹ EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17.

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Covid-19:n leviäminen on vaikuttanut vahingollisesti Suomen talouteen. Vuonna 2019 Suomen bruttokansantuote (BKT) asukasta kohti oli 139 prosenttia unionin keskiarvosta. Komission kesän 2021 talousennusteen mukaan Suomen reaalin BKT supistui 2,8 prosenttia vuonna 2020, ja kumulatiivisen supistuman odotetaan olevan 0,1 prosenttia vuosina 2020 ja 2021. Keskipitkän aikavälin taloudelliseen suorituskyyyn vaikuttavia pitkän aikavälin näkökohtia ovat tuottavuuden hidas kasvu, vihreää siirtymää sekä tutkimusta ja kehitystä koskevat suuret investointitarpeet, kotitalouksien velkaantuneisuuden kasvu sekä sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmän suorituskyy.

- (2) Neuvosto antoi Suomelle 9 päivänä heinäkuuta 2019 ja 20 päivänä heinäkuuta 2020 eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä suosituksia. Neuvosto suositti erityisesti, että Suomi parantaa sosiaali- ja terveyspalvelujen kustannustehokkuutta ja yhdenvertaista saatavuutta, puuttuu terveydenhuollon henkilöstöpulaan, parantaa työnteon kannustimia, kehittää osaamista ja aktiivista osallisuutta, tukee työllisyyttä ja lujittaa aktiivista työvoimapolitiikkaa, keskittää investointeihin liittyvän politiikan tutkimukseen ja innovointiin sekä vihreään ja digitaaliseen siirtymään, vahvistaa kotitalouksien velkaantuneisuuden seurantaa ja varmistaa rahanpesun torjuntasäännösten tuloksellisen valvonnan ja noudattamisen. Arvioituaan edistymistä näiden maakohtaisten suositusten täytäntöönpanossa elpymis- ja palautumissuunnitelman toimittamisajankohtana komissio katsoo, että suositukset, joiden mukaan Suomen olisi toteutettava vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen mukaisesti kaikki tarvittavat toimenpiteet pandemian torjumiseksi, talouden ylläpitämiseksi ja alkavan elpymisen tukemiseksi, on pantu täysimääräisesti täytäntöön. Kun tarkastellaan suositusta, joka koskee toimenpiteiden toteuttamista reaalityalouden, erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten, jäljempänä 'pk-yritykset', likviditeetin lisäämiseksi, edistyminen on ollut huomattavaa.

- (3) Euroalueen talouspolitiikasta annetussa neuvoston suosituksessa euroalueen jäsenvaltioille suositettiin, että ne toteuttavat, myös elpymis- ja palautumissuunnitelmiansa kautta, toimia muun muassa sen varmistamiseksi, että politiikan viritys tukee elpymistä, ja edistävät edelleen lähentymistä, palautumiskykyä sekä kestäväää ja osallistavaa kasvua. Neuvoston suosituksessa myös kehoitettiin euroalueen jäsenvaltioita vahvistamaan kansallisia institutionaalisia kehyksiä, varmistamaan makrotalouden vakaus, saattamaan talous- ja rahaliitto valmiiksi ja vahvistamaan euron kansainvälistä asemaa.
- (4) Suomi toimitti 27 päivänä toukokuuta 2021 komissiolle asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 1 kohdan mukaisesti kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelmansa. Sitä ennen oli toteutettu kansallisen säädöskehyksen mukaisesti paikallis- ja alueviranomaisten, työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, nuorisojärjestöjen ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kuulemismenettely. Kansallinen sitoutuminen elpymis- ja palautumissuunnitelmiin tukee niiden menestyksekkästä täytäntöönpanoa ja pysyvien vaikutusten aikaansaamista kansallisella tasolla sekä niiden uskottavuutta Euroopan tasolla. Komissio on arvioinut asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan nojalla elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta kyseisen asetuksen liitteessä V vahvistettujen arviointia koskevien suuntaviivojen mukaisesti.

- (5) Elpymis- ja palautumissuunnitelmilla olisi pyrittävä asetuksella (EU) 2021/241 perustetun elpymis- ja palautumistukivälineen, jäljempänä 'tukiväline', ja neuvoston asetuksella (EU) 2020/2094¹ perustetun Euroopan unionin elpymisvälineen yleisiin tavoitteisiin, jotta voitaisiin tukea covid-19-kriisin jälkeistä elpymistä. Niillä olisi edistettävä unionin taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta panostamalla asetuksen (EU) 2021/241 3 artiklassa tarkoitettuihin kuuteen pilariin.
- (6) Jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpano muodostaa koordinoitun pyrkimyksen, johon liittyy uudistuksia ja investointeja kaikkialla unionissa. Koordinoidun ja samanaikaisen täytäntöönpanon sekä rajatylittävien ja useita maita kattavien hankkeiden toteuttamisen kautta tällaiset uudistukset ja investoinnit vahvistavat toisiaan ja luovat myönteisiä heijastusvaikutuksia unionissa. Sen vuoksi noin kolmannes tukivälineen vaikutuksesta jäsenvaltioiden kasvuun ja työpaikkojen luomiseen johtuu muiden jäsenvaltioiden heijastusvaikutuksista.

Kuutta pilaria tukeva tasapainoinen ratkaisu

- (7) Elpymis- ja palautumissuunnitelma tarjoaa suuressa määrin (luokitus A) asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan a alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.1 mukaisesti kattavan ja riittävän tasapainoisen taloudelliseen ja sosiaaliseen tilanteeseen kohdistuvan ratkaisun, joka tukee asianmukaisesti kaikkia kyseisen asetuksen 3 artiklassa tarkoitettuja kuutta pilaria, ottaen huomioon asianomaisen jäsenvaltion kohtaamat erityishaasteet ja sille osoitetut määrärahat.

¹ Neuvoston asetus (EU) 2020/2094, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-kriisin jälkeisen elpymisen tukemiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

- (8) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää toimenpiteitä, joilla edistetään kaikkia kuutta pilaria, ja merkittävä osa elpymis- ja palautumissuunnitelman komponenteista koskee samanaikaisesti useita pilareita. Tällainen lähestymistapa auttaa varmistamaan, että kutakin pilaria käsitellään kokonaisvaltaisesti ja johdonmukaisesti. Lisäksi kun otetaan huomioon Suomen kohtaamat erityishaasteet, erityinen keskittyminen vihreään siirtymään ja älykkääseen, kestäväan ja osallistavaan kasvuun sekä pilarien välinen kokonaispainotus, elpymis- ja palautumissuunnitelma tarjoaa suuressa määrin kattavan ja riittävän tasapainoisen ratkaisun taloudelliseen ja sosiaaliseen tilanteeseen.
- (9) Vihreän siirtymän pilarin osalta suuri osa elpymis- ja palautumissuunnitelman toimenpiteistä edistää Suomen tavoitetta saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2035 mennessä. Tällaisia toimenpiteitä ovat erityisesti uudistukset ja investoinnit, joilla lisätään uusiutuvien energialähteiden osuutta energiapaletissa ja edistetään teollisuuden hiilestä irtautumista, vähennetään julkisten ja yksityisten rakennusten päästöjä ja edistetään vähäpäästöisiä liikennemuotoja.

- (10) Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun edistämiseksi elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetään toimenpiteitä työllisyysasteen nostamiseksi, kansainvälisten osaajien houkuttelemiseksi ja tuottavuuden lisäämiseksi. Jotta voidaan lieventää häiriöitä ja reagoida paremmin kriiseihin, elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy toimia, joilla pureudutaan sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen yhdenvertaiseen saatavuuteen ja järjestelmän kustannustehokkuuteen liittyviin pitkäaikaisiin ongelmiin. Elpymis- ja palautumissuunnitelma kattaa laajasti digitaalista muutosta koskevan pilarin eri ulottuvuudet, ja siinä on useita komponentteja, jotka kohdistuvat suoraan tai välillisesti digitaaliseen muutokseen. Vaikka Suomi onkin digitalisaatiossa maailman kärkeä, elpymis- ja palautumissuunnitelmalla on tarkoitus korjata digitaalisessa infrastruktuurissa jäljellä olevia puutteita parantamalla ja laajentamalla huippunopeita laajakaistaverkkoja. Lisäksi uudistusten ja investointien odotetaan tukevan digitalisaatiota yrityksissä ja julkisella sektorilla, sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelut mukaan lukien, parantavan digitaalista osaamista ja edistävän digitaaliteknologiaa koskevaa tutkimusta ja innovointia, tukevan kyberturvallisuuden ja tietoturvan kehittämistä ja investointeja rautatieliikenteen digitalisaatioon.
- (11) Elpymis- ja palautumissuunnitelman odotetaan vaikuttavan myönteisesti yhteenkuuluvuuteen ja lähentymiseen, sillä sen avulla kavennetaan olemassa olevia alueellisia eroja julkisten palvelujen tarjonnassa ja paikataan jäljellä olevia aukkoja laajakaistayhteyksien saatavuudessa. Seuraavalle sukupolvelle suunnattujen toimintapolitiikkojen osalta uudistuksilla ja investoinneilla pyritään tukemaan jatkuvaa oppimista muun muassa integroidumpien digitaalisten alustojen ja verkkopalvelujen avulla sekä lisäämään korkeakoulujen opiskelupaikkoja työvoimapulasta kärsivillä aloilla.

Vastaaminen kaikkiin maakohtaisissa suosituksissa yksilöityihin haasteisiin tai merkittävään osaan niistä

- (12) On odotettavissa, että elpymis- ja palautumissuunnitelma auttaa asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.2 mukaisesti vastaamaan tuloksellisesti kaikkiin (luokitus A) Suomelle osoitetuissa asiaankuuluvissa maakohtaisissa suosituksissa, mukaan lukien niiden julkista taloutta koskevat näkökohdat, tai muissa komission eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä virallisesti antamissa asiaankuuluvissa asiakirjoissa yksilöityihin haasteisiin tai merkittävään osaan niistä.
- (13) Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy laaja joukko toisiaan vahvistavia uudistuksia ja investointeja, jotka auttavat vastaamaan tuloksellisesti kaikkiin tai merkittävään osaan neuvoston Suomelle eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä vuosina 2019 ja 2020 osoittamissa maakohtaisissa suosituksissa esitetyistä taloudellisista ja sosiaalisista haasteista, erityisesti osaamisen, aktiivisen osallisuuden, työttömille ja työelämän ulkopuolella oleville tarjottavien integroitujen palvelujen, tutkimuksen ja innovoinnin, vähähiiliseen talouteen ja energiaan siirtymisen ja kotitalouksien velkaantuneisuuden seurannan osalta. Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvillä uudistuksilla ja investoinneilla pyritään myös edistämään sosiaali- ja terveyspalvelujen kustannustehokkuutta ja yhdenvertaista saatavuutta. Lisäksi siihen sisältyy toimenpiteitä rahanpesun torjuntasäännösten tuloksellisen valvonnan ja noudattamisen vahvistamiseksi.

- (14) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää useita kohdennettuja uudistuksia ja investointeja, joilla tuetaan työllisyyttä ja nostetaan työllisyysastetta parantamalla työttömille ja työelämän ulkopuolella oleville kohdennettuja integroituja palveluja sekä aktiivista työvoimapolitiikkaa, jossa keskitytään nuoriin ja osatyökykyisiin. Siihen sisältyy toimenpiteitä, joilla parannetaan työmarkkinoilla tarvittavaa osaamista erityisesti digitaalisen ja vihreän siirtymän yhteydessä, myös aliedustettuina olevien, heikosti koulutettujen ryhmien osalta.
- (15) Elpymis- ja palautumissuunnitelman odotetaan myötävaikuttavan sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmän kantokykyyn. Rakenneuudistuksen, jolla osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta edistetään hoitotakuun toteutumista, ja siihen liittyvien huomattavien investointien odotetaan parantavan sosiaali- ja terveystalouden yhdenvertaista saatavuutta ja kustannustehokkuutta. Pääpaino on muuttuvissa terveydenhuoltomalleissa, uusien, erityisesti digitaalisten, ratkaisujen tarjoamisessa, ongelmien varhaisessa tunnistamisessa ja matalan kynnyksen sosiaali- ja terveystalouden kehittämisessä. Tähän liittyy toimenpiteitä, joilla parannetaan kustannustehokkuutta kohdennetuilla digitalisointitoimilla, muun muassa parantamalla tiedon saatavuutta ja näyttöön perustuvaa päätöksentekoa sekä käyttämällä digitaalisen terveydenhuollon palveluja. Elpymis- ja palautumissuunnitelmalla pyritään myös lisäämään korkeakoulujen opiskelupaikkoja työvoimapolusta kärsivillä aloilla. Tämän odotetaan osaltaan korjaavan terveydenhuollon työvoimapolua keskipitkällä aikavälillä.

- (16) Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa keskitytään vahvasti investointeihin tutkimukseen ja innovointiin, vihreään ja digitaaliseen siirtymään, vähähiilistämiseen ja energiasiirtymään sekä kestäväan ja tehokkaaseen infrastruktuuriin. Tukijärjestelmillä pyritään lisäämään investointeja uuteen puhtaaseen energiateknologiaan, edistämään vähäpäästöisten ja päästöttömien ajoneuvojen käyttöä ja irrottamaan teollisuus hiilestä. Kohdennetuilla toimenpiteillä tuetaan digitaalisia investointeja muun muassa digitaaliseen infrastruktuuriin, mikroelektroniikkaan, 6G:hen, tekoälyyn ja kvanttilaskentaan.
- (17) Pandemian johdosta toteutettavia välittömiä finanssipoliittisia toimia koskevien suositusten voidaan katsoa jäävän Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman ulkopuolelle huolimatta siitä, että Suomi on yleisesti ottaen vastannut asianmukaisesti ja riittävästi välittömään tarpeeseen tukea taloutta finanssipoliittisin keinoin vuosina 2020 ja 2021 vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen mukaisesti. Suositus edistyä riittävästi julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamisessa vuonna 2020 ei myöskään ole enää merkityksellinen, koska kyseinen budjettikausi on päättynyt ja vakaus- ja kasvusopimuksen yleinen poikkeuslauseke aktivoitiin maaliskuussa 2020 covid-19-kriisin yhteydessä.

Kasvupotentiaalia, työpaikkojen syntymistä sekä taloudellista, sosiaalista ja institutionaalista palautumiskykyä lujittava vaikutus

- (18) On odotettavissa, että elpymis- ja palautumissuunnitelmalla on asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan c alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.3 mukaisesti suuria vaikutuksia (luokitus A) Suomen kasvupotentiaalin, työpaikkojen syntymisen sekä taloudellisen, sosiaalisen ja institutionaalisen palautumiskyvyn lujittumiseen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanon edistämiseen muun muassa siten, että se edistää lapsia ja nuoria koskevia toimintapolitiikkoja, sekä covid-19-kriisin taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten lieventämiseen, ja lisää siten taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta ja lähentymistä unionissa.
- (19) Komission yksiköiden simulaatiot osoittavat, että elpymis- ja palautumissuunnitelmalla on yhdessä muiden Euroopan unionin elpymisvälineen toimenpiteiden kanssa mahdollista kasvattaa Suomen BKT:tä 0,4–0,6 prosenttia vuoteen 2026 mennessä, kun ei oteta huomioon rakenneuudistusten mahdollisia myönteisiä vaikutuksia, jotka voivat olla huomattavia. Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää huomattavan määrän uudistuksia ja investointeja, joiden odotetaan edistävän älykästä ja kestävää kasvua Euroopan teollisuusstrategian mukaisesti, tukevan vihreää ja digitaalista siirtymää ja lieventävän kriisin vaikutuksia samalla, kun ne lisäävät Suomen kilpailukykyä ja kasvupotentiaalia. Toimenpiteiden odotetaan myös korjaavan ammattitaitoisen työvoiman puutetta, puuttuvan rakenteelliseen työttömyyteen ja tukevan pk-yritysten yksityisiä investointeja ja kasvua. Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa keskitytään merkittävästi digitalisaatioon, minkä pitäisi vauhdittaa tuottavuuden kasvua ja investointeja innovointiin.

- (20) Elpymis- ja palautumissuunnitelmalla edistetään Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa, mukaan lukien sukupuolten tasa-arvoa, yhtäläisiä mahdollisuuksia, työllisyyden aktiivista tukemista, vammaisten osallistamista sekä opetusta, koulutusta ja elinikäistä oppimista koskevat periaatteet sekä muut unionin aloitteet, kuten Euroopan osaamisohjelma, uudelleen- ja täydennyskoulusta koskeva eurooppalainen lippulaivahanke, neuvoston 24 päivänä marraskuuta 2020 antama suositus¹ kestävää kilpailukykyä, sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja selviytymiskykyä tukevasta ammatillisesta koulutuksesta, neuvoston 19 päivänä joulukuuta 2016 antama suositus² taitojen parantamisesta: uusia mahdollisuuksia aikuisille ja komission 4 päivänä maaliskuuta 2021 antama suositus³ tehokkaasta työllisyyden aktiivituesta covid-19-kriisin jälkeen (EASE-järjestelmä). Elpymis- ja palautumissuunnitelma on nuorisotakuun mukainen. Erityisesti nuorille suunnattuja, integroitua työllisyys-, terveys-, sosiaali- ja koulutuspalveluja koskevan tuen odotetaan osaltaan ehkäisevän nuorten sosiaalista syrjäytymistä ja parantavan heidän työllistymismahdollisuuksiaan.
- (21) Elpymis- ja palautumissuunnitelman tavoitteena on myös lieventää covid-19-pandemian aiheuttamaa hoitopalvelujen ruuhkautumista ja parantaa sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmän kantokykyä ja siten vahvistaa instituutioiden kantokykyä, vähentää haavoittuvuutta häiriöille ja myötävaikuttaa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoon.

¹ EUVL C 417, 2.12.2020, s. 1.
² EUVL C 484, 24.12.2016, s. 1.
³ EUVL L 80, 8.3.2021, s. 1.

- (22) Elpymis- ja palautumissuunnitelman odotetaan vaikuttavan myönteisesti alueiden yhteenkuuluvuuteen ja lähentymiseen puuttamalla olemassa oleviin alueiden välisiin eroihin palvelujen tarjonnassa. Yhteenkuuluvuutta parannetaan pääasiassa yhdentämällä julkisia työvoimapalveluja, laajentamalla integroituja kuntoutus- ja mielenterveyspalveluja uusille alueille sekä vahvistamalla kuntien integroituja keskitettyjä nuorisopalveluja.

Ei merkittävää haittaa

- (23) On odotettavissa, että elpymis- ja palautumissuunnitelmassa asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan d alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.4 mukaisesti varmistetaan, että siihen sisältyvien uudistusten ja investointihankkeiden täytäntöönpanotoimenpiteistä ei aiheudu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852¹ 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille ("ei merkittävää haittaa" -periaate) (luokitus A).

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/852, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2020, kestävästä sijoittamisesta helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta (EUVL L 198, 22.6.2020, s. 13).

- (24) Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa varmistetaan kunkin uudistuksen ja investoinnin osalta, ettei merkittävää haittaa aiheudu yhdellekään kuudesta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetusta ympäristötavoitteesta, jotka ovat ilmastomuutoksen hillintä, ilmastomuutokseen sopeutuminen, vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu, kiertotalous, ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen sekä luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen. Suomi toimitti kaikkien elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden osalta perustelut komission tiedonannossa¹ "Tekniset ohjeet "ei merkittävää haittaa" -periaatteen soveltamiseksi elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaisesti" vahvistettujen teknisten ohjeiden mukaisesti. Suomi on tarvittaessa ehdottanut lieventäviä toimenpiteitä tai sisällyttänyt toimenpiteiden suunnitteluun erityisiä elementtejä merkittävän haitan välttämiseksi. Kyseisten toimenpiteiden toteuttaminen olisi varmistettava asiaankuuluvilla välitavoitteilla.
- (25) Erityistä huomiota on kiinnitetty toimenpiteisiin, joiden vaikutuksia ympäristötavoitteisiin on syytä tarkastella huolellisesti. Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää useita laajoja investointiohjelmia, joiden "ei merkittävää haittaa" -periaatteen noudattamista ei voida todeta ennen niiden täytäntöönpanovaihetta. Tämä koskee erityisesti strategisia tukiohjelmia, jotka kattavat EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat laitokset, sekä muita laajoja tukiohjelmia, mukaan lukien investoinnit energiainfrastruktuuriin, tuki vetytaloudelle ja hiilidioksidin talteenotolle ja hyödyntämiselle sekä tutkimus-, kehitys- ja innovointi-investoinnit vihreän siirtymän tukemiseen. Tulevien hankehakujen tukikelpoisuuskriteereissä olisi suljettava pois haitalliset toiminnot ja edellytettävä, että ainoastaan unionin ja kansallisen ympäristölainsäädännön mukaiset toimet voidaan valita. Kunkin hankehaun käynnistämiseen liittyvän välitavoitteen avulla olisi varmistettava, että investoinnit noudattavat "ei merkittävää haittaa" -periaatetta.

¹ EUVL C 58, 18.2.2021, s. 1.

Vihreän siirtymän edistäminen, biologinen monimuotoisuus mukaan luettuna

- (26) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan e alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.5 mukaisesti toimenpiteitä, joilla suuressa määrin (luokitus A) edistetään vihreää siirtymää, biologinen monimuotoisuus mukaan luettuna, tai siitä johtuviin haasteisiin vastaamista. Ilmastotavoitteita tukevat toimenpiteet ovat määrältään 50,3 prosenttia elpymis- ja palautumissuunnitelman kokonaismäärärahoista asetuksen (EU) 2021/241 liitteessä VI vahvistetun menetelmän mukaisesti laskettuna. Kyseisen asetuksen 17 artiklan mukaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelma on johdonmukainen vuosien 2021-2030 kansalliseen energia- ja ilmastosuunnitelmaan sisältyvien tietojen kanssa.
- (27) Uudistusten ja investointien odotetaan edistävän merkittävästi Suomen vuoden 2030 kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa asetettuja hiilestä irtautumista ja energiasiirtymää koskevia tavoitteita ja siten edistävän unionin ilmastotavoitteen saavuttamista. Merkittävä osa elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvistä toimenpiteistä tukee ilmastotavoitetta, ja monilla toimenpiteillä pyritään edistämään myös ympäristötavoitetta, biologinen monimuotoisuus mukaan luettuna. Lisäksi jotkin ilmastonmuutoksen hillitsemiseen tähtäävistä toimenpiteistä voivat olla hyödyllisiä myös biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta, koska ilmastonmuutos on yksi suurimmista luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvista uhkista. Näiden toimenpiteiden täytäntöönpanolla odotetaan olevan pysyviä vaikutuksia, erityisesti sitä kautta, että ne edistävät vihreää siirtymää, biologisen monimuotoisuuden lisääntymistä ja ympäristönsuojelua.

- (28) Investoinnit uusiutuvaan energiaan liittyvään teknologiaan muodostavat suuren osan ilmastotavoitteita tukevista toimenpiteistä. Muita merkittäviä toimenpiteitä, joilla tuetaan ilmasto- tai ympäristötavoitteita, ovat investoinnit teollisuuden hiilestä irtautumiseen, rakennuskannan päästöjen vähentämiseen, liikennealan päästöjen vähentämiseen sekä kierrätys- ja uudelleenkäyttöasteen nostamiseen. Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy myös tutkimus-, kehitys- ja innovointi -investointipaketti, jolla tuetaan vihreää siirtymää.

Digitaalisen siirtymän edistäminen

- (29) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan f alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.6 mukaisesti toimenpiteitä, joilla suuressa määrin (luokitus A) edistetään digitaalista siirtymää tai siitä johtuviin haasteisiin vastaamista. Digitaalisia tavoitteita tukevat toimenpiteet ovat määrältään 27,5 prosenttia elpymis- ja palautumissuunnitelman kokonaismäärärahoista asetuksen (EU) 2021/241 liitteessä VII vahvistetun menetelmän mukaisesti laskettuna.

- (30) Elpymis- ja palautumissuunnitelman toimenpiteillä autetaan ratkaisemaan digitaaliseen siirtymään liittyviä haasteita, joita Suomella on. Vaikka Suomen digitaaliset yhteydet ovat yleisesti ottaen hyvin kehittyneet, digitaalinen infrastruktuuri on maaseutualueilla puutteellista. Tukemalla nopeita laajakaistayhteyksiä on tarkoitus auttaa parantamaan nopeiden yhteyksien saatavuutta harvaan asutuilla alueilla, mikä lisää tuottavuutta ja ylläpitää taloudellista toimintaa kyseisillä alueilla. Vaikka Suomen väestön digitaaliset taidot ovat yleisesti ottaen korkealla tasolla, tieto- ja viestintätekniikka-alan osaajapulaan puuttumiseksi elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää toimenpiteitä, joilla lisätään korkeakoulujen opiskelupaikkoja tieto- ja viestintätekniikka-alan kannalta merkityksellisillä alueilla, uudistetaan jatkuvan oppimisen rakennetta sekä vahvistetaan digitaalisten taitojen edistämistä.
- (31) Elpymis- ja palautumissuunnitelman uudistusten ja investointien odotetaan edistävän Suomen digitaalista siirtymää monilla osa-alueilla tukemalla yritysten, erityisesti pk-yritysten, ja julkisen sektorin digitalisaatiota, edistämällä kyberturvallisuutta ja tietoturvaa sekä tukemalla keskeiseen teknologiaan, muun muassa puolijohteisiin, tekoälyyn ja 6G:hen, liittyvää tutkimusta ja innovointia. Digitalisaatiota käsitellään myös monialaisena teemana käyttämällä digitaalisia ratkaisuja osana muita toimenpiteitä, joilla edistetään ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttamista, mukaan lukien liikenne- ja energiainfrastruktuurin digitalisointi. Samoin painotetaan voimakkaasti digitaalisia terveysratkaisuja, kuten data-analytiikan käyttöä diagnostiikan parantamiseen ja digitaaliseen terveydenhuoltoon tehtävät investoinnit hoidon jatkuvuuden varmistamiseksi.

Pysyvät vaikutukset

- (32) On odotettavissa, että elpymis- ja palautumissuunnitelma tuottaa suuressa määrin (luokitus A) asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan g alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.7 mukaisesti pysyviä vaikutuksia Suomessa.
- (33) Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden toteuttamisen odotetaan johtavan julkishallinnossa rakenteellisiin muutoksiin, joiden on määrä parantaa julkishallinnon vaikuttavuutta ja tehokkuutta. Energiaverotuksen uudistuksen odotetaan edistävän Suomen veropolitiikan rakenteellista viherryttämistä. Pohjoismaisen työvoimapolvelumallin mukaisesti toteutettavilla aktiivisen työvoimapolitiikan uudistuksilla on tarkoitus edistää työvoiman tarjonnan lisäämistä sekä työnhakijoiden ja työmarkkinoilla aliedustettujen ryhmien työllistettävyyden parantamista. Sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen uudistuksen odotetaan lisäävän Suomen palautumiskykyä pitkällä aikavälillä.
- (34) Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvän vihreää siirtymää koskevan vahvan investointituen avulla on tarkoitus edistää talouden uusia ja innovatiivisia vähähiilisiä ratkaisuja. Tämän on määrä nopeuttaa kehittyvien alojen kasvua ja luoda mahdollisuuksia talouskasvuun. Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa keskitytään digitalisaatioon tehtäviin investointeihin monilla aloilla, minkä odotetaan lisäävän tuottavuutta pitkällä aikavälillä. Elpymis- ja palautumissuunnitelman kestävää vaikutusta voidaan lisätä myös elpymis- ja palautumissuunnitelman ja muiden ohjelmien välisellä synergialla, koheesiopolitiikan rahastoista rahoitettavat ohjelmat mukaan lukien, erityisesti sitä kautta, että alueellisiin haasteisiin vastataan merkityksellisellä tavalla ja edistetään tasapainoista kehitystä.

Seuranta ja täytäntöönpano

- (35) Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa ehdotetut järjestelyt ovat asianmukaisia (luokitus A) takaamaan asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan h alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.8 mukaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelman, myös suunnitellun aikataulun, välitavoitteiden ja tavoitteiden ja niihin liittyvien indikaattoreiden, tuloksellisen seurannan ja täytäntöönpanon.
- (36) Suomen valtiovarainministeriö vastaa elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon ja seurannan koordinoinnista. Sillä on selkeästi määritellyt vastuualueet ja asianmukainen rakenne elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoa, edistymisen seuranta ja raportointia varten.
- (37) Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa määritellyt välitavoitteet ja tavoitteet ovat realistisia, ja välitavoitteille ja tavoitteille ehdotetut indikaattorit ovat merkityksellisiä, hyväksyttäviä ja luotettavia. Ne ovat riittävän selkeitä ja kattavia, jotta niiden saavuttamista voidaan seurata ja jotta se voidaan todentaa. Lisäksi välitavoitteiden ja tavoitteiden jaksottamisen avulla voidaan asianmukaisesti seurata edistymistä elpymis- ja palautumissuunnitelman tavoitteiden saavuttamisessa ja aikatauluttaa maksuja. Välitavoitteet ja tavoitteet koskevat myös jo toteutettuja toimenpiteitä, jotka ovat asetuksen (EU) 2021/241 17 artiklan 2 kohdan nojalla tukikelpoisia. Näiden välitavoitteiden ja tavoitteiden tyydyttävä saavuttaminen aikanaan on tarpeen maksupyynnön perustelemiseksi.

- (38) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tukivälineestä annettavasta rahoitustuesta tiedotetaan ja se tuodaan esille asetuksen (EU) 2021/241 34 artiklan mukaisesti. Jäsenvaltioiden auttamiseksi elpymis- ja palautumissuunnitelmiensa täytäntöönpanossa voidaan pyytää teknistä tukea Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/240¹ perustetusta teknisen tuen välineestä.

Kustannukset

- (39) Elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioitujen kokonaiskustannusten määrän perustelut, jotka on esitetty elpymis- ja palautumissuunnitelmassa, ovat jossakin määrin (luokitus B) asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan i alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.9 mukaisesti kohtuulliset ja uskottavat ja kustannustehokkuusperiaatteen mukaiset sekä oikeassa suhteessa odotettuihin kansallisiin taloudellisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/240, annettu 10 päivänä helmikuuta 2021, teknisen tuen välineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 1).

- (40) Suomi on toimittanut elpymis- ja palautumissuunnitelman kaikista komponenteista erilliset kustannusarviot, jotka perustuvat useisiin lähteisiin, joilla investointien ja uudistusten kustannuksia perustellaan. Tällaisia ovat muun muassa aiemmat hankehaut, joita on toteutettu samankaltaisilla aloilla tai jotka ovat ominaisuuksiltaan samankaltaisia, hankintasopimukset, joissa on kyse samankaltaisista palveluista, tai aiemmat samankaltaiset investoinnit, hallituksen tekemät vaikutustenarvioinnit, tieteelliset tutkimukset ja muut ulkopuoliset viiteasiakirjat, joita kansainväliset järjestöt ovat esittäneet, myös alakohtaisista investointitarpeista. Toimitettujen asiakirjojen perusteella useimpien elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden kustannusten laskemiseen käytettyjä menetelmiä pidetään luotettavina, ja ne antavat riittävät perusteet myönteiselle arviolle niiden kohtuullisuudesta ja uskottavuudesta. Menetelmien tueksi toimitettu näyttö voisi kuitenkin joissakin tapauksissa olla yksityiskohtaisempaa ja tarjota kattavampia kustannustietoja erityisesti joistakin horisontaalisista investointiohjelmista. Elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioitujen kokonaiskustannusten määrä on kustannustehokkuusperiaatteen mukainen ja oikeassa suhteessa odotettuihin kansallisiin taloudellisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin.

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

- (41) Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa ehdotetut järjestelyt ja tähän päätökseen sisältyvät lisätoimenpiteet ovat asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan j alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.10 mukaisesti asianmukaisia (luokitus A) ehkäisemään, havaitsemaan ja korjaamaan kyseisen asetuksen nojalla myönnettyjen varojen käyttöön liittyviä lahjontaa, petoksia ja eturistiriitoja, ja on odotettavissa, että järjestelyjen avulla voidaan tuloksellisesti välttää päällekkäisen rahoituksen myöntäminen kyseisen asetuksen nojalla ja muista unionin ohjelmista. Tämä ei vaikuta sellaisten muiden välineiden ja työkalujen soveltamiseen, joilla edistetään ja valvotaan unionin oikeuden noudattamista, myös lahjonnan, petosten ja eturistiriitojen ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi sekä unionin talousarvion suojaamiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092¹ mukaisesti.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2092, annettu 16 päivänä joulukuuta 2020, yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1).

- (42) Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa kuvataan asianmukaisella tavalla sen täytäntöönpanoa, valvontaa ja tarkastusta varten käyttöön otettu järjestelmä. Valvonta- ja tarkastusjärjestelmä perustuu luotettaviin prosesseihin ja rakenteisiin. Osa rakenteista on vasta perustettu. Valtiovarainministeriön on tarkoitus olla kokonaisvastuussa elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanosta ja tukeutua muihin täytäntöönpaneihin ministeriöihin ja elimiin toiminnallisissa ja hallinnollisissa näkökohdissa. Teknisen sihteeristön, jonka tehtävänä on varmistaa elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon seuranta, on määrä tukea valtiovarainministeriötä.
- Valtiovarainministeriön ja muiden asiaankuuluvien ministeriöiden välinen tehtäväjako on selkeä, ja niiden roolit ja vastuualueet on määritelty asianmukaisesti. Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon koordinointiin, seurantaan, valvontaan ja tarkastukseen osallistuvien elinten toimivaltuuksia koskevan kansallisen lain voimaantulo olisi asetettava välitavoitteeksi. Välitavoite olisi saavutettava ennen kuin ensimmäinen maksupyyntö toimitetaan komissiolle.

- (43) Valtiovarainministeriön olisi varmistettava, että asetuksesta (EU) 2021/241 johtuvat valvonta- ja tarkastusvelvoitteet täytetään. Valvonta- ja tarkastustoimintoon kuuluu selkeä ja asianmukainen tehtävien erottelu ministeriön sisällä. Valvonnasta vastaavilla toimijoilla olisi oltava lailliset valtuudet ja hallinnolliset valmiudet hoitaa suunnitellut roolinsa ja tehtävänsä. Kaiken kaikkiaan valvontajärjestelmä ja muut asiaankuuluvat järjestelyt, mukaan lukien lopullisia rahoituksen saajia koskevien tietojen keräämiseen, säilyttämiseen ja saataville asettamiseen tarkoitettun uuden tietojärjestelmän perustaminen, arvioidaan riittäviksi, jotta niillä voidaan ehkäistä ja havaita tukivälineestä myönnettyjen varojen käyttöön liittyviä lahjonta-, petos- ja eturistiriitatapauksia ja toteuttaa niiden suhteen korjaavia toimia sekä välttää päällekkäisen rahoituksen myöntäminen muista unionin ohjelmista.
- (44) Välitavoitteen avulla olisi varmistettava, että elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon seurantaan tarkoitettu tietojärjestelmä on perustettu ja käytössä ennen ensimmäisen maksupyynnön toimittamista komissiolle. Järjestelmän olisi vähintään a) mahdollistettava tietojen keruu sekä välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisen seuranta; sekä b) mahdollistettava asetuksen (EU) 2021/241 22 artiklan 2 kohdan d alakohdassa edellytettyjen tietojen keruu ja säilyttäminen sekä varmistettava niihin pääsy. Järjestelmästä olisi laadittava erityinen tarkastuskertomus tietojärjestelmän toimintojen toteutukseksi.

Elpymis- ja palautumissuunnitelman johdonmukaisuus

- (45) Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy suuressa määrin (luokitus A) asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan k alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.11 mukaisesti toimenpiteitä, joilla toteutetaan uudistuksia ja julkisia investointihankkeita johdonmukaisina toimina.
- (46) Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää kattavan ja tasapainoisen uudistus- ja investointipaketin. Komponentteihin sisältyvät toimenpiteet vahvistavat toisiaan, ja kaikki komponentit sisältävät tasapainoisen uudistus- ja investointikokonaisuuden. Lisäksi uudistusten ja investointien välinen yhteys on perusteltu hyvin, ja toimenpiteet vahvistavat ja täydentävät toisiaan ja auttavat vastaamaan todettuihin haasteisiin. Toimenpiteet ovat asiaankuuluvien kansallisten toimintakehysten ja strategioiden, kuten hallitusohjelman ja kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman, mukaisia. Komponenteissa ehdotetut toimenpiteet eivät ole ristiriidassa keskenään eivätkä vaaranna toistensa vaikuttavuutta, eikä eri komponenttien välillä ole havaittu epäjohdonmukaisuuksia tai ristiriitaisuuksia.

- (47) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää joukon toimenpiteitä, joiden odotetaan edistävän sukupuolten tasa-arvoon ja yhtäläisiin mahdollisuuksiin liittyvien haasteiden ratkaisemista. Näitä ovat muun muassa työllisyys- ja työmarkkinauudistukset, joilla kehitetään integroidumpia palveluja, jotka ovat kaikkien saatavilla ja saavutettavissa ja joissa on otettu huomioon muita heikommassa asemassa olevien ryhmien tarpeet, mukaan lukien osatyökykyiset, vaikeasti työllistyvät henkilöt ja maahanmuuttajat. Myös sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmän uudistuksessa on huomioitu heikommassa asemassa olevat ryhmät. Osatyökykyisiä koskevien toimenpiteiden, erityisesti mielenterveyttä tukevien toimenpiteiden, odotetaan edistävän sukupuolten tasa-arvoa. Muilla toimenpiteillä, muun muassa digitalisaation nopeuttamisella ja nopeiden laajakaistayhteyksien alueellisen saatavuuden parantamisella, pyritään helpottamaan paikkariippumatonta työtä, jotta naisten ja miesten olisi helpompi sovittaa yhteen työ- ja perhe-elämä.

Turvallisuutta koskeva itsearviointi

- (48) Asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 4 kohdan g alakohdan mukaisesti verkkoinfrastruktuuriin ja 6G:n, tekoälyn ja kvanttilaskennan kehittämisympäristöihin tehtävien investointien sekä kyberturvallisuusharjoituksiin ja -koulutukseen tehtävien investointien osalta elpymis- ja palautumissuunnitelmassa todetaan, että kunkin hankkeen osalta laaditaan riskiarvio ja riskienhallintasuunnitelma ja että turvallisuusriskeistä huolehditaan hankkeen koko elinkaaren ajan. Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa todetaan myös, että hankkeeseen liittyvien tuotteiden ja palveluiden osalta varmistutaan kyberturvallisuusvaatimusten toteutumisesta ja tarvittaessa hyödynnetään mahdollisia sertifiointijärjestelmiä. Julkisissa hankintamenettelyissä huolehditaan turvallisuusvaatimusten toteuttamisesta ja tarvittaessa sovelletaan henkilö- ja yritysturvallisuus selvitysmenettelyjä. Verkkoinvestointien osalta elpymis- ja palautumissuunnitelmassa kuvataan kansallinen lainsäädäntökehys, jossa otetaan huomioon 5G-verkkojen turvallisuutta koskeva unionin keinovalikoima. Esimerkiksi viestintäverkkojen kriittisissä osissa ei saa käyttää laitteita, jotka voivat vaarantaa kansallisen turvallisuuden.

Rajat ylittävät ja useita maita kattavat hankkeet

- (49) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää toimenpiteitä, joilla mahdollistetaan suomalaisten yritysten osallistuminen potentiaaliin Euroopan yhteistä etua koskeviin tärkeisiin hankkeisiin mikroelektroniikan ja uusiutuvan vedyn alalla. Kyberturvallisuuden tutkimukseen tehtävien investointien tavoitteena on luoda kyberturvallisuustaitojen kehittämistä ja opettamista varten monikielinen alusta, jota voidaan käyttää kaikissa jäsenvaltioissa.

Kuulemismenettely

- (50) Elpymis- ja palautumissuunnitelman kansallisen omistajuuden lisäämiseksi Suomi on kuullut laajasti sidosryhmiä ja muita eturyhmiä elpymis- ja palautumissuunnitelman valmisteluvaiheessa. Kuulemisia järjestettiin eri muodoissa, muun muassa alueellisissa ja temaattisissa tapahtumissa, joissa osallistujille voitiin tiedottaa elpymis- ja palautumissuunnitelman valmistelusta ja kerätä sidosryhmien näkemyksiä edellytetyistä rahoituksen painopisteistä ja elpymis- ja palautumissuunnitelman sisällöstä. Tilaisuuksiin kutsuttiin monenlaisia toimijoita, kuten maakuntaliittojen, kaupunkien, työmarkkinaosapuolten, teollisuuden ja elinkeinoelämän järjestöjen, kansalaisjärjestöjen ja oppilaitosten edustajia.
- (51) Asiaankuuluvien toimijoiden sitoutumisen varmistamiseksi on olennaisen tärkeää, että kaikki asianomaiset paikallisviranomaiset ja sidosryhmät, työmarkkinaosapuolet mukaan lukien, osallistuvat elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvien investointien ja uudistusten täytäntöönpanoon niiden toteutuksen alusta loppuun.

Myönteinen arvio

- (52) Koska komissio antaa Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelmasta myönteisen arvion todeten, että elpymis- ja palautumissuunnitelma täyttää tyydyttävästi asetuksessa (EU) 2021/241 vahvistetut arviointikriteerit, tässä päätöksessä olisi kyseisen asetuksen 20 artiklan 2 kohdan ja liitteen V mukaisesti vahvistettava elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavat uudistukset ja investointihankkeet, asiaankuuluvat välitavoitteet, tavoitteet ja indikaattorit sekä määrä, jonka unioni asettaa saataville elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoa varten rahoitustukena, jota ei makseta takaisin.

Rahoitusosuus

- (53) Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman kokonaiskustannukset ovat arviolta 2 094 687 000 euroa. Koska elpymis- ja palautumissuunnitelma täyttää tyydyttävästi asetuksessa (EU) 2021/241 vahvistetut arviointikriteerit ja koska elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioitujen kokonaiskustannusten määrä on suurempi kuin Suomen käytettävissä oleva enimmäisrahoitusosuus, Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelmaa varten myönnettävän rahoitusosuuden olisi oltava yhtä suuri kuin Suomen käytettävissä olevan rahoitusosuuden kokonaismäärä.

- (54) Laskelmaa Suomen enimmäisrahoitusosuudesta on määrä päivittää 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä asetuksen (EU) 2021/241 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Kyseisen asetuksen 23 artiklan 1 kohdan mukaisesti Suomen saataville olisi asetettava määrä, joka ei ylitä kyseisen asetuksen 11 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua enimmäisrahoitusosuutta, jotta oikeudellinen sitoumus voidaan tehdä 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä. Enimmäisrahoitusosuuden päivittämisen jälkeen neuvoston olisi komission ehdotuksesta tarvittaessa muutettava tätä päätöstä ilman aiheetonta viivytystä niin, että se sisältää päivitetyn enimmäisrahoitusosuuden, joka on laskettu kyseisen asetuksen 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- (55) Annettava tuki rahoitetaan neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053¹ 5 artiklaan perustuvalla komission unionin puolesta toteuttamalla lainanotolla. Tuki olisi maksettava erissä heti, kun Suomi on tyydyttävästi saavuttanut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoon liittyvät yksilöidyt asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet.

¹ Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta (EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1).

- (56) Suomi on pyytänyt ennakkomaksua, joka on 13 prosenttia rahoitusosuudesta. Kyseinen määrä olisi asetettava Suomen saataville asetuksen (EU) 2021/241 23 artiklan 1 kohdassa säädetyn sopimuksen, jäljempänä 'rahoitussopimus', mukaisesti sillä edellytyksellä, että kyseinen rahoitussopimus tulee voimaan.
- (57) Tämä päätös ei saisi vaikuttaa sellaisten menettelyjen tuloksiin, jotka liittyvät unionin varojen myöntämiseen jonkin muun unionin ohjelman kuin tukivälineen nojalla, eikä sisämarkkinoiden toiminnan vääristymistä koskeviin menettelyihin, joita voidaan toteuttaa erityisesti perussopimuksen 107 ja 108 artiklan nojalla. Päätöksellä ei poisteta jäsenvaltioille perussopimuksen 108 artiklan nojalla kuuluvaa velvoitetta ilmoittaa komissiolle mahdollisista valtiontuista,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksyminen

Hyväksytään asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdassa säädettyjen kriteerien perusteella arvio Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelmasta. Tämän päätöksen liitteessä vahvistetaan elpymis- ja palautumissuunnitelmaan kuuluvat uudistukset ja investointihankkeet, elpymis- ja palautumissuunnitelman seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat järjestelyt ja aikataulu, mukaan lukien asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet, asiaankuuluvat indikaattorit, jotka liittyvät suunniteltujen välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamiseen, sekä järjestelyt, joiden mukaisesti komissio saa rajoittamattomasti käyttöönsä merkitykselliset taustatiedot.

2 artikla
Rahoitusosuus

1. Unioni asettaa Suomen saataville 2 085 341 084 euron¹ suuruisen rahoitusosuuden tukena, jota ei makseta takaisin. Tästä määrästä 1 660 743 618 euroa asetetaan saataville niin, että oikeudelliset sitoumukset voidaan tehdä viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022. Jos asetuksen (EU) 2021/241 11 artiklan 2 kohdassa säädetyn päivityksen tuloksena Suomen päivitetty enimmäisrahoitusosuus on yhtä suuri tai suurempi kuin 2 085 341 084 euroa, sen saataville asetetaan vielä 424 597 466 euroa niin, että oikeudelliset sitoumukset voidaan tehdä 1 päivän tammikuuta 2023 ja 31 päivän joulukuuta 2023 välisenä aikana. Jos asetuksen (EU) 2021/241 11 artiklan 2 kohdassa säädetyn päivityksen tuloksena Suomen päivitetty enimmäisrahoitusosuus on pienempi kuin 2 085 341 084 euroa, päivitetyn enimmäisrahoitusosuuden ja 1 660 743 618 euron määrän välinen erotus asetetaan asetuksen (EU) 2021/241 20 artiklan 8 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti saataville niin, että oikeudelliset sitoumukset voidaan tehdä 1 päivän tammikuuta 2023 ja 31 päivän joulukuuta 2023 välisenä aikana.

¹ Tämä määrä vastaa määrärahoja, joista on vähennetty Suomen suhteellinen osuus asetuksen (EU) 2021/241 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista menoista, kyseisen asetuksen 11 artiklassa vahvistetun menetelmän mukaisesti laskettuna.

2. Komissio asettaa unionin rahoitusosuuden Suomen saataville erissä tämän päätöksen liitteen mukaisesti. Rahoitusosuudesta 271 094 341 euroa eli 13 prosenttia asetetaan saataville ennakkomaksuna. Komissio voi maksaa ennakkomaksun ja erät yhdessä tai useammassa osakerässä. Osakerien suuruus riippuu rahoituksen saatavuudesta.
3. Ennakkomaksu vapautetaan saataville rahoitussopimuksen mukaisesti sillä edellytyksellä, että rahoitussopimus tulee voimaan. Ennakkomaksut kuitataan vähentämällä ne maksueristä suhteellisesti.

4. Rahoitussopimuksen mukaisten erien saataville vapauttamisen ehtona on, että rahoitusta on käytettävissä ja että komissio on tehnyt asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan mukaisesti päätöksen siitä, että Suomi on tyydyttävästi saavuttanut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoon liittyvät yksilöidyt asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet. Tuen maksamisen edellytyksenä on, että Suomi saavuttaa välitavoitteet ja tavoitteet viimeistään 31 päivänä elokuuta 2026 ja että 1 kohdassa tarkoitetut oikeudelliset sitoumukset tulevat voimaan.

3 artikla

Osoitus

Tämä päätös on osoitettu Suomen tasavallalle.

Tehty ...

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja
